

نفت چاه نفت شهر همچنان می سوزد

گروه گزارش

دکل شماره ۱۱۲ شرکت حفاری شمال را برای انجام عملیات حفاری انحرافی به نفت شهر منتقل شده است. مهندس اسفندیار جهانگیری معاون مدیرعامل در امور عملیات شرکت حفاری شمال ضمن بیان این خبر گفت، بیش از ۱۵۰ هزار بشکه آب ذخیره کرده‌ایم و تمامی پمپ‌های آب لازم در منطقه مستقر شده است. در حال حاضر منطقه به هیچ عنوان با کمبود آب مواجه نیست و همه تیم عملیاتی تلاش خود را برای موفقیت این عملیات به کار بسته‌اند. وی افزود، برای اینکه نشت سطحی منطقه کم شود نیازمند حفر چاه‌های انحرافی هستیم تا مسیری را که دچار نشت است محدود کنیم. به گزارش خبرنگار گستره انرژی، مسئول ستاد پشتیبانی مهار و کنترل فوران چاه شماره ۲۴ نفت شهر در شرکت ملی حفاری ایران از تدارک اعزام دکل حفاری ۵۷ فتح این شرکت برای اعزام به نفت شهر خبر داد. وی ادامه داد، برنامه جابجایی دستگاه ۵۷ در دستور کار و مقدمات آن فراهم شده است. این مسئول اضافه کرد، تاکنون انواع لوله، فلنج و مواد به منطقه ارسال و ۳ مخزن گل حفاری، سیستم برق‌رسانی مستقل برای چاه و ۶ دستگاه پمپ گل حفاری (پمپ تراک) برای انتقال به موقعیت چاه ۲۴ آماده شده است. این حادثه زمانی روی داد که بر اثر نشت گاز از دستگاه‌های حفاری یکی از چاه‌های نفتی در نفت‌شهر استان کرمانشاه این چاه نفتی دچار حریق شد. جمعی از برجسته‌ترین مهندسان حوزه نفت و گاز کشور طی روزهای اخیر با کار مطالعاتی، راهکارهای

آب رودخانه به استخرهای آماده شده انتقال خواهد داد. وی همچنین افزود، ۳۰۰ تن تجهیزات روی چاه که در آتش سوخت از چاه دور شده است تا عملیات اطفاء حریق روی چاه در آینده نزدیک پس از انجام تمهیدات لازم انجام شود. گزارش دریافتی از روابط عمومی شرکت ملی حفاری، مدیر امور مهندسی این شرکت و عضو تیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه شماره ۲۴ نفت شهر در این زمینه گفت، این عملیات پرخطر و حساس با کار بست دستگاه آبی واگن با رعایت دستورالعمل‌های ایمنی و استانداردهای خاص محقق و به نتیجه رسید.

مهندس مهران مکوندی با اشاره به ایجاد خطوط لوله و شبکه انتقال آب، محوطه‌سازی، ساخت حوضچه‌های بزرگ و نصب پمپ‌های پر فشار برای پمپاژ آب و خنک کردن اطراف چاه گفت، با بکارگیری این تمهیدات و تدابیر ویژه مهارگران از فاصله ۲۰ متری به کانون آتش نزدیک و دست کم ۴۰ محموله از بقایای دکل حفاری ۱۱۸ را از روی چاه جمع‌آوری و قسمتی از محوطه چاه پاکسازی کردند. وی افزود، هم‌اکنون گستره آتش ناشی از سوختن نفت و گاز در سطح زمین محدودتر شده اما ارتفاع آن به یک ۱۰۰ متر می‌رسد. عضو تیم عملیات مهار و کنترل فوران چاه شماره ۲۴ نفت‌شهر اظهار داشت، با تحقق این امر بستر لازم برای تحقق پاکسازی کامل دهانه چاه با هدف بستن آن به عنوان یکی از راهکارهای مهار کنترل فوران چاه مهیا شده است. همچنین خبر رسید که

با وجود گذشت چهار هفته از وقوع حادثه فوران چاه ۲۴ نفت‌شهر که همزمان با فعالیت دکل ۱۱۸ حفاری متعلق به شرکت حفاری شمال اتفاق افتاد و مرگ ۴ نفر از کارکنان شرکت نفت را در پی داشت، هنوز آتش مهار نشده است. در حالی که به‌طور معمول از هر چاه موجود در میدان نفت‌شهر روزانه بین ۶۰۰ تا ۸۰۰ بشکه نفت خام تولید می‌شود، در روزهای اول حادثه نفت خروجی از میدان در پی انفجار دکل در حال حفاری این چاه توسعه‌ای بیش از ۳ هزار بشکه در روز بوده که هم‌اکنون به بیش از پنج هزار بشکه در روز هم رسیده است.

از جمله محوری‌ترین اقداماتی که در این زمینه صورت گرفته است، ماموران اطفاء حریق با هدف مهار آتش، سه دریاچه مصنوعی در این محل به منظور تأمین آب مورد نیاز ایجاد کرده‌اند. طبق گزارش واصله از نفت‌شهر، جهت استقرار سه دکل به منظور حفاری افقی، مکان حفاری تعیین شده و یکی از دکل‌ها در حال نصب، دیگری در حال جابه‌جایی و نصب در لوکیشن و دکل سوم هم در حال آماده‌سازی جهت انتقال به نفت‌شهر است. به گفته مهندس بهمنی، به‌منظور انتقال آب به استخرهای در نظر گرفته شده، خط لوله ۱۰ اینچی از پلی اتیلن آب رودخانه کنگیر سومار کشیده شده است. طول این خط لوله آب ۷ کیلومتر است که با ۷ الکترو موتور،

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکل حفاری به منظور حفاری چاه‌های مهار کننده انتخاب و برای اعزام به منطقه پیش‌بینی شده است. همچنین ایجاد سد خاکی برای جلوگیری از توسعه نفت، اعزام دو گروه جهت پاک‌سازی محل از مین و مواد منفجره از طرف حراست شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و ساخت استخر ذخیره‌سازی آب مورد نیاز دکل‌ها به ظرفیت ۶۰ هزار بشکه در حال انجام است. همچنین طراحی عملیات حفاری چاه‌های انحرافی توسط کارشناسان داخلی انجام شده که پس از استقرار دکل‌ها کار خود را آغاز می‌کنند.

مهندس حیدر بهمنی رییس شرکت ملی حفاری ایران گفت، شرایط چاه شماره بیست و چهار نفت شهر متفاوت از دیگر چاه‌های نفتی روان است. وی گفت تجهیزات حفاری و دیگر تجهیزات نصب شده در دهانه چاه همگی گداخته شده و از بین رفته‌اند، حجم نفتی که از چاه بیرون می‌زند در حال حاضر نامشخص است. براساس استانداردهای بین‌المللی صنعت نفت جهان، حداقل زمان لازم برای مهار و کنترل بیرون زدن نفت از چنین چاهی حدود شش ماه است.

پیش از این مسئولان ایرانی اعلام کرده بودند که این چاه ظرف یک ماه مهار خواهد شد. گفتنی است مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران با صدور حکمی حیدر بهمنی مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران را به عنوان مسئول تیم عملیات مهار چاه شماره ۲۴ نفت شهر معرفی کرد. مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران چندی پیش با اعلام آمادگی برای مهار نشد نفت در خلیج مکزیک گفته بود، از آغاز حفاری چاه‌های نفت و گاز در ایران (بیش از یکصد سال) تا کنون فوران‌های متعددی رخ داده که هر کدام با توجه به نوع و ویژگی‌های مخازن با استفاده از دانش و فناوری و بکارگیری شیوه‌ای خاص کنترل و مهار شده‌اند.

فعالیت خود را آغاز می‌کنند. چاه شماره ۲۴ نفت شهر حین عملیات حفاری در عمق ۵۵۵ متری با نشست و خروج گاز و نفت از داخل و اطراف چاه، دچار حادثه شد که هم‌اکنون برای مهار آن اقدام‌های فنی از جانب شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، شرکت ملی حفاری ایران، شرکت حفاری شمال و شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب زیر نظر ستاد شرکت ملی نفت ایران در حال انجام است.

در روزهای گذشته به دلیل مشکل شدن عملیات مهار این چاه مهندسان خوزستانی برای کمک‌رسانی به این منطقه اعزام شده‌اند و تلاش‌ها در شرایط کنونی نیز برای مهار ادامه دارد. کار در صنعت نفت به دلیل درگیری با حامل‌های انرژی مانند نفت و گاز همواره پر خطر بوده، ولی از طرفی هم وزارت نفت همیشه بر رعایت ایمنی در سطوح بالا به خود بالیده است؛ به طوری که میزان حوادث نسبت به شرایط کار و احتمال وقوع حادثه بسیار اندک است.

با این وجود متأسفانه طی سال‌های اخیر شاهد حوادثی مانند فوران گاز از چاه‌های ۲۳ و ۲۹ میدان کنگان (تیر ۱۳۸۵)، فوران گاز و نشست نفت از میدان ابودر (بهمن ۱۳۸۷)، فوران گاز از میدان نفتی رشادت (آبان ۱۳۸۸)، فوران گاز و نشست نفت از چاه شماره ۱۰۴ میدان مارون (دی ۱۳۸۸) و این بار چاه ۲۴ میدان نفت‌شهر بوده‌ایم.

اگرچه در پی فوران چاه ۲۴ نفت‌شهر که از روز شنبه ۸ خرداد ماه آغاز شد، اما باتوجه به عمق جریان نفت خروجی از چاه و فشار آن، فرضیه وجود مخزن جدید نفت در کنار میدان نفت‌شهر نیز مطرح شده است. برای مهار چاه شماره ۲۴ نفت شهر قرار است پس از شناسایی و اعلام مشخصات جغرافیایی چاه‌ها و تعیین محل آن‌ها دو حلقه چاه انحرافی در مجاورت چاه ۲۴ حفر شود. بر این اساس، دو دستگاه

مهار آتش را بررسی کردند و در نهایت درباره ساخت ۳ مخزن خاکی ۶۰ میلیون لیتری آب، به اتفاق نظر رسیده‌اند. مهندسان تلاش می‌کنند با استفاده از آب ذخیره شده و دیگر وسایل اطفاء حریق، آتش این چاه را مهار کنند. مهندسان و کارشناسان اطفاء حریق از استان‌های، خوزستان، تهران، آذربایجان شرقی و کرمانشاه هم‌اکنون در محل آتش‌سوزی بر روی چاه نفتی حضور دارند. تلاش شبانه‌روزی برای مهار چاه ۲۴ نفت‌شهر ادامه دارد و به این منظور ساخت استخر ۶۰ میلیون لیتری برای مهار آتش این چاه در دستور کار قرار گرفته است.

به گزارش خبرنگار گستره انرژی، شرکت ملی حفاری ایران اعلام کرده است گروه مهار آتش چاه ۲۴ نفت شهر در حال ساخت استخر ذخیره‌سازی آب مورد نیاز دکل‌های حفاری به ظرفیت ۶۰ هزار مترمکعب (۶۰ میلیون لیتر) است. برای مهار این چاه که در عمق ۵۵۵ متری دچار نشستی نفت و گاز شد، با تشکیل ستاد بحران، اقدام‌های لازم به منظور حفاری دو حلقه چاه انحرافی برای رسیدن به حفره چاه ۲۴ در نظر گرفته شده است.

با نظر ستاد مرکزی، در سه محل شامل چاه شماره ۲۲، سلر جدید در محل چاه ۲۲ و همچنین محل جدیدی در نزدیکی چاه ۲۴ حفاری آغاز می‌شود و دو دستگاه دکل حفاری برای حفاری چاه‌های مهار کننده انتخاب و برای اعزام به منطقه پیش‌بینی شده است. ایجاد سد خاکی برای جلوگیری از توسعه نشست نفت، اعزام دو گروه برای پاک‌سازی محل از مین و مواد منفجره از طرف حراست شرکت نفت مناطق مرکزی ایران نیز پیش‌بینی شده و در حال انجام است. همچنین طراحی عملیات حفاری چاه‌های انحرافی از سوی کارشناسان داخلی انجام شده است که پس از استقرار دکل‌ها به وسیله گروه‌های کارشناسی ایرانی،

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

